

Oponentský posudek diplomové práce

“MY”

studenta Matyáše Grimmicha
Ateliér grafiky II
AVU Praha

Práce Matyáše Grimmicha vychází z emocí, které sdílí valná část jeho generace - jde o pocity frustrace, zaviněné nefunkčními mechanismy, které by nás jako jednotlivce měly chránit a nabízet nám pocit, že existuje zachytná síť - společnost jako společenství postavené na blízkosti, empatii, solidaritě a vzájemném porozumění. V důsledku krize modernity a neoliberalismu mohou však mnozí z nás prožívat především pocity deziluze a úzkosti kvůli nemocnému systému - nemocné společnosti. U některých nakonec zavládne dokonce přesvědčení, že snaha o utváření funkční společnosti je zbytečná a odsouzená k neúspěchu. K těmto pocitům odkazuje i diplomová práce Matyáše Grimmicha.

Matyášova diplomová práce má fungovat jako mentální mapa - kresba, kterou projekce přenáší, představuje reprezentací jednotlivců, setkávajících se v určitých proudech a narážejících do sebe v rámci větších celků. Kresba je zprostředkovaná velkoformátovou projekcí na podlahu tak, aby nabízela možnost pohybu přímo skrze mapu a množství příběhů ve formě textů rozvržených uvnitř kresby. Ty mají představovat vrstevnatý vhled do množství narativů posbíraných a dotvořených autorem a mají referovat k různým způsobům vztahování se k sobě navzájem, různým způsobům komunikace a interakce.

Autor ve své teoretické práci píše, že jeho záměrem bylo skrze svou diplomovou práci vytvořit kompas nebo mapu, kudy se ke společenství dostávat a zároveň naznačit cesty, které k tomuto záměru nevedou. Ve výsledku se dá říct, že se mu první část záměru uskutečnit bohužel nedaří - jeho mapa nepředstavuje kompas, který by nám mohl napomoci se navigovat směrem k vizi jak utvářet funkční vztahy a společenství. Druhou část záměru už Matyáš naplňuje úspěšněji - naznačuje cesty, které k tomuto záměru nevedou.

Autor se však nesoustředí na popis skrytého fungování aparátu moci, který v důsledku generuje nefunkční systém, místo toho nabízí pohled na osudy jednotlivých “nervových zakončení těla společnosti”, tedy více či méně ztracených jednotlivců, kteří přišli nejen o pocit sounáležitosti ale také o schopnost empatie a v podstatě i o schopnost imaginace, která by umožňovala udržet si víru, že si umíme představit jak by měly vypadat a fungovat vztahy, které by vyživovaly funkční společenství.

Příběhy, které Matyáš vybírá nepředstavují vrstevnatou reprezentaci různých možností prožívání reality, které by nabízely něco jako průřez různými typy zkušeností. Vybrané příběhy představují mozaiku pocitů frustrace, ztráty kontroly, bezmoci a ztracenosti. Jsou odrazem toho, jak se jedinec propadá skrze různé typy zkušeností ve svých snahách o fungování v rámci existujících sociálních struktur až k pocitu úplné samoty, vykořeněnosti, osamělosti a k psychickému rozpadu.

A tak ačkoliv autor mluví o proměnlivosti mapy, ta sestává z jednoho motivu který se dá chápat spíš jako určitý opakující se vzor, variováný pouze relativně jemnými proměnami motivu, vycházejícími ze snahy zachytit určitý pohyb. Motiv však ukazuje zároveň k určité cykličnosti vidění/myšlení. A přestože to nebyl záměr, vizuální zpracování, které funguje jako projekce mentální mapy nás vrací k Platónově jeskyni, která poukazuje především na recepci světa subjektem, jehož vnímání bude vždycky omezené a fragmentární.

Obraz který nám autor nabízí ukazuje na perspektivu jednotlivce, která funguje jako určitý filtr skrze který realitu nahlíží. Pouze některé typy chování, myšlení a vztahování se poutají jeho pozornost, na základě těch se pak snaží podat širší zprávu o schématech které ve společnosti fungují. Právě zde však nevyhnutelně selhává.

Do mapy se vstupuje, nenabízí tedy větší odstup. Při vstupu na projekci vás obraz zalije - stanete se jeho součástí. Matyáš se tak pokouší diváka vtáhnout do svého myšlenkového a emočního světa. Ovšem otázkou zůstává, jestli tento typ vtažení do obrazu stačí k tomu, aby dostal autor diváka tam kde ho chce mít. Aby se na autorův pohled divák měl touhu naladit. Otázku, zda se mu jeho záměr daří realizovat si musíme zodpovědět každý sám pro sebe.

Samotná instalace je v době psaní posudku v procesu přípravy. Posouzení celkové schopnosti díla komunikovat záměr s diváctvem záleží na finálním provedení.

Doporučuji tuto diplomovou práci k ústní obhajobě a navrhuji ji hodnotit

známkou	2	za písemnou obhajobu
známkou	2	za praktickou část

V Praze dne 21.5.2023

Stupnice známek:

- 1 výborně
- 2 velmi dobře
- 3 dobře
- 4 nevyhověl

Čitelný podpis / signatura
MgA Barbora Kleinhamplová

